

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN 1923

V. ÉVFOLYAM, 247. SZÁM.

SZERDA, OKTÓBER 31.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 4000 korona.
EGYES SZÁM ÁRA 200 KORONA.

Kiadótulajdonos:
Baltazar Irodalmi és Lapkiadó Rt.
A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-uica 2-ik szám alatt, varo-
háza épület.

A nemzetgyűlés bizonytalan időre újra elnapolta magát.

Budapest, okt. 30. A mai ülést 12 óra után nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. Jelenti, hogy október 27-én 30-nál több képviselő a Ház összehívását kérő ívet nyújtott be az elnökséghez. Minthogy a kérés a Ház szabályának megfelel, az elnökség az összehívási kérést követő harmadnapra, tehát a mai napra összehívta a nemzetgyűlést.

Ezután felolvastatja az összehívást kérő ívet, majd megteszi elnöki előterjesztéseit. Jelenti, hogy a somorjai választókerületben megejtett választások alkalmával Fröhvirth Mátyást nemzetgyűlési képviselővé választották. Bemutatja ennek megbízó levelét, amelyet kiadnak az állandó igazoló bizottságnak.

Az elnök az előterjesztések után felszólítja Farkas Istvánt, mint az aláíró szociáldemokrata képviselő egyik tagját, mondja meg, miért kérték a Ház összehívását.

Farkas István: Kifejti, hogy a lakáskérdés olyan nagy jelentőségű, hogy azt a nemzetgyűlésnek kell megoldania. A kormány lakásrendelete csak arra alkalmas, hogy tovább folytassák a lakásokkal való üzérkedést és hogy azok juthassanak lakáshoz, akiknek sok pénzük van. A szegény emberek ma nem juthatnak lakáshoz. A lakáskérdés megoldása egyedül az építkezés megindulásával érhető el, az építkezések azonban nem folynak vagy legalább is nem kellő mértékben. A népjóléti miniszter nagyon rossz időben jött a lakásrendelettel. A tarifaemelés, a házbéremelés, a kincstári adórészesedés emelése, a kereseti és jövedelemadó kifizetése mind november 1-én válik esedékessé. Ezek az emelések csak növelni fogják a drágaságot.

Ha a kormány két évvel ezelőtt megkezdte volna az építkezést, azóta annyi lakást teremthetett volna, hogy a lakásínség enyhült volna. A kormány lakáspolitikája olyan, hogy ellenkezik a nép érdekeivel, a kormányzat alapelveivel. A kormánynak tehát korrigálni kell politikáját.

A következő indítványt terjeszti elő: Határozza el a nemzetgyűlés azt, hogy a kormány új lakásrendelete 1924 május 1-én lép életbe.

Farkas István felszólalása után Vass József népjóléti miniszter szólal fel. Nagyon sajnálja, hogy ez a kérdés ennyire széles politikai diszkusszió tárgyává lett. Már a bizottsági ülésen is rámutatott arra, hogy a lakásrendezésének kérdése egy olyan kérdés, amely természeténél fogva nem alkalmas arra, hogy törvényhozási uton rendezzék. Már pedig én azt hiszem, hogy kommunizmust ebben az országban több csinálni nem lehet.

Óriási zaj és ellenmondások a szociáldemokratáknál. Az egységes párti oldalon lelkes taps.

Szeitovszky Béla elnök jelenti, hogy Farkas István indítványa tárgyában 30-nál több képviselő névszerinti szavazás elrendelését kérte. A házszabályok értelmében azonban nem teheti fel szavazásra a kérdést, mert a házszabályok csak kétféle indítványt ismernek, vagy önálló indítványt, vagy a napirenden levő tárgyhöz benyújtott indítványt. A jelenlegi indítvány a házszabályok értelmében nem tekinthető önálló indítványnak, a napirenden levő indítványnak még kevésbé, mert hiszen nincsen napirendre tűzve. A tárgyalás megkívánja, hogy minden képviselő hozzászólhasson a napirenden levő tárgyhöz, már pedig jelen esetben a házszabályok nem engedik meg ezt, tehát méltóztatnának a Farkas I. által beterjesztett javaslatot, mint be nem nyújtottat tekinteni és ilyen értelemben a határozati javaslat felett a szavazást nem rendelheti el.

Ezután napirendi javaslatot tesz és javasolja, hogy az október 15-én tartott ülés határozatához képest a nemzetgyűlés továbbra bizonytalan időre halassa el tárgyalásait és hatalmazza fel az elnökséget arra, hogy a miniszterelnökkel egyetértésben a szükséges időben újra összehívja a nemzetgyűlést, amelynek első ülése napirendjén a további teendők iránti intézkedés szerepelne.

A napirendhez elsőnek Szilágyi Lajos szól: Nem ismeri el a külföldi kölcsön szükségét. Nézete szerint más pénzügyi politikával, más pénzügyminiszter mellett nem lenne okvetlen szükség kölcsönre. (Helyeslés a fajvédóknél.)
Ulain Ferenc Nagy Emil igazságügyminiszter felé: Ezt Ön is helyesli, ugy-e, igazságügyminiszter ur.

Nagy Emil bólint fejével, mire a fajvédők megjeljenek.

Bessenvey Zénó Nagy Emil felé hajol és azt mondja neki: Hogy lehet így viselkedni?

Nagy Emil felkel a helyéről és elhagyja a termet.

Szilágyi Lajos: Birálja a lakásrendelet egyes intézkedését. A lakáskérdésén kívül egész sora van a becsületbeli tartozásoknak. A kormány még nem terjesztette be a hadiözegek, hadiárva- és magánalkalmazottak jogviszonyát szabályozó törvényjavaslatokat. Az állami alkalmazottak fizetésrendezése szinleges, egyes csoportról a kormány teljesen megfeledkezett. Itt vannak a nyugalmazott jegyzők, akiknek lakbérét ma sem rendezték. Megfeledkezett a kormány az 1848-49-iki szabadságharc özegeiről. A mozdonyvezetők sztrájkjának kitérő-

sét a kormány nemtörődomsége nagy mértékben idézte elő.

Bethlen István gróf: Talán mi csináltuk a sztrájkot?

Szilágyi Lajos: Beszél az inség-akcióról. Követeli a választási törvény revízióját. A polgári társadalomnak becsületbeli kötelesség, hogy a fővárosi választásokban minden személyi ellentétet félretéve összefogjon és közös listával menjen a közös ellenség ellen, a nemzetközi szocialisták ellen.

Szilágyinak erre a kijelentésére a szociáldemokratáknál nagy zaj tör ki. Felkiáltások: Majd ott leszünk mi is a választáson.

Fábián Béla Szilágyi felé: Szilágyi és Wolff egészen jó együttes lesz.

Szilágyi Fábián felé: Abban az esetben, ha a liberális pártok jutnak többségre és arra fognak törekedni, hogy a megtorlás és a bosszu politikáját folytassák tovább a városházán, előre is kijelentem, hogy máris nem sorozom magam a liberálisok közé.

Az elnök napirendi indítványával szemben azt javasolja, hogy a nemzetgyűlés holnap d. e. 10 órakor tartsa legközelebbi ülését.

Szakács Andor és Szabó Géza után Eckhardt Tibor szólal fel.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök válaszul Eckhardt beszédére és kéri a nemzetgyűlést,

halassza el üléseit bizonytalan időre.

A miniszterelnök beszéde alatt Ulain Ferenc felkel helyéről, Rakovszky Istvánhoz megy és hozzáhajolva, azt mondja, hogy a szociáldemokrata fogyasztási szövetkezet milliós támogatást kapott a kormánytól. Rassay látta, hogy Ulain Rakovszky István felé megy, hallotta is Ulain kijelentését, azonban nem értette meg egészen, hogy milyen milliókról van szó s oda kiáltott Ulain felé: Milyen milliók azok?

A szociáldemokraták tudomást szerezve a történetről, felállnak és lármába kezdenek. Ezt kiáltják Ulain felé:

Aljas rágalmozó, bizonyítson, miféle milliókról van szó?

A zaj fokozódik, az elnök nem tud rendet teremteni és felfüggeszti az ülést.

Pár perc szünet után nyitja meg újból az ülést Huszár Károly alelnök, kéri a képviselőket, őrizzék meg nyugalmukat, tartózkodjanak személyes kérdésektől, szüntessék meg a személyes vitákat, mert a szenvedélyes hang ront a nemzet tekintélyén.

A miniszterelnök beszéde után Huszár Károly alelnök szavazásra teszi fel az elnöki napirendi indítványt, amit a Ház többsége elfogad.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után 3 órakor ért véget.

Nagy Emil igazságügyminiszter lemondott

Budapest, okt. 30. A nemzetgyűlés ma mindvégig viharos ülésen Nagy Emil igazságügyminiszter Szilágyi Lajos beszéde alatt irományaival foglalkozott és jegyzeteket készített. E munkában elmerülve, nem kísérte teljes figyelemmel az ülést és csupán a pénzügyi politika fejtegetéseire és Ulain közbeszólására lett figyelmes. Amidőn Ulain aposztrofálását hallotta, fejével igent intett. Bessenvey Zénó nemzetgyűlési képviselő Nagy Emil felé fordulva, kifogásolta, hogy az igazságügyminiszter a pénzügyi politikáról ilyen módon nyilatkozott.

Nagy Emil később kiment a folyosóra és többek jelenlétében annak a szándékának adott kifejezést, hogy a történetek következtében tárcájáról lemond. Daruváry külügyminiszter azonban és Almássy, az egységes-párt alelnöke érintkezésbe léptek Nagy Emmel és kérték, álljon el lemondási szándékától.

Röviddel ezután Nagy Emil bement a parlamentben levő igazságügyminiszteri szobába és a következő levelet írta meg Bethlennek:

Mélyen tisztelt barátom! A nemzetgyűlés mai ülésén Szilágyi Lajos képviselő ur a pénzügyi politikát kifogásolta és e közben a hátam mögött valaki tréfásan han-

gon az én hasonló hordolgozásomra utalt, mire én ugyancsak tréfásan igent intettem a fejemen. Ezer egyik legbensőbb és tiszteletreméltó barátom annyira felháborodott, hogy még az ülés-termet is elhagyta. Miután az én ezirányban való felfogásom közimert, nem tartom indokoltnak barátom felháborodását tréfás fejbőlintásom miatt. Mindazonáltal ez az incidens megérlette bennem azt a meggyőződést, hogy a pénzügyi politika terén táplált felfogásom, engem miniszteri állásomban állandóan feszélyeztetőbb helyzetben tart. Az igazságügyi állásomról lemondok. Régi tisztelő őszinte híve: Nagy Emil.

Az igazságügyminiszter a levelet megcimezve, maga vitte Bethlen István gróf szobájába.

Munkatársunk jól informált helyen érdeklődött az esetleges megoldási módokról iránt és azt a választ nyerte, hogy Bethlen István a miniszteriumban semmi változást nem óhajtott.

Bethlen István gróf miniszterelnök, Nagy Emil igazságügyminisztert délután háromnegyed 5 órára a miniszterelnökségi palotába magához kérte. Illetékes köröknek a véleménye az, hogy változásról beszélni nem lehet, Nagy Emil előreláthatólag engedni fog a miniszterelnök kérésének és tárcáját továbbra is megtartja.

Munkatársunk azt a kérdést intézte az igazságügyminiszterhez, hogy mi az a pénzügyi politikában, amit helyesel?

Közismert dolog, hogy régi elment van köztem és a pénzügyminiszter ur között, mondotta Nagy Emil. A tárcám körébe vágó pénzügyi dolgoknál is vannak bizonyos hibák. Nem kapom meg azokat az összegeket amelyekre halaszthatatlan szükségem van. Például a fogházak élelmezési és fával való ellátására szükséges összegeket. Azonkívül a pénzügyi politikában nem érvényesül a munkára törekvés. Nem bírtam

ezt a helyzetet tovább, a magam részéről levonom a konzekvenciát és elhagynom helyemet. Mint képviselő, jobban elmondhatom azokat a szempontokat, amelyek pénzügyi politikai felfogásomat vezetik.

Politikai körökben kiváncsian várják Bethlen állásfoglalását. Az új igazságügyminiszter személyéről még nem lehet egyelőre tudni, valószínű, hogy egyelőre provizórikus állapot áll be, de az bizonyos, hogy a miniszterelnök az igazságügyminiszteri tárcát rövidesen be fogja tölteni.

Az új lakásrendelet.

Budapest, okt. 30. A m. kir. miniszterium a lakásügyek terén fennálló korlátozások fokozatos megszüntetéséről kibocsátott rendeletmódosítás és kiegészítése tárgyában az alábbi rendeletet adta ki:

1. §. Akik az 1923. évi XXXIV. t.-c. alapján építkezési hitelben részesültek, az építkezési engedély kiadásától számított 8 nap alatt az építendő házban létesítendő lakások számát a lakásügyi hatóságnál bejelenteni kötelesek. A lakásügyi hatóság fogja megjelölni azokat a lakásokat, amelyekkel az építendő szabadon rendelkezhetik és azokat, amelyeket csak olyan helybéli lakásra jogosult családok egyénenként adhat bérbe, akinek az illető helyen van olyan lakása, amely kiköltözés esetén megüresedik.

2. §. A lakásoknak bérbeadása, amelyek csak már lakással bíró helyben lakásra jogosultaknak adható bérbe, a lakásügyi hatóság jóváhagyásával történhetik. Az építendő a bérleti szerződés megkötését a bérlet nevével és eddigi lakását a lakásügyi hatóságnak bejelenteni kötelesek. Ha a bejelentett bérlet családos és helyben lakásra jogosult és ha eddigi lakása kiköltözésével megüresedik, a lakásügyi hatóság a bérleti szerződés jóváhagyását meg nem tagadhatja. A bérleti szerződés jóváhagyásának kérdésében a bejelentéstől számított 15 nap alatt kell határozni.

3. §. A bejelentett bérleti szerződés jóváhagyásával egyidejűleg a lakásügyi hatóság a jóváhagyott bérleti szerződés következtében megüresedő lakásra az igénybevételei eljárást hivatalból megindítani és a lakást igénybe venni köteles.

4. §. Amennyiben eseteleménye súlyosabb büntetendő rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el az, aki a bejelentést elmulasztja, vagy ha a 2. §-ban említett lakást a lakásügyi hatóság jóváhagyása nélkül adta ki, ugyancsak az, aki a lakásba a lakásügyi hatóság jóváhagyása nélkül költözik be.

5. §. A háztulajdonost megillető kijelölési jogot, ha az ingatlanok több tulajdonosa van, a tulajdonos társak együttesen gyakorolják. Ha

megegyezés közöttük nincs, annak akaratára irányadó, akit az ingatlan nagyobb hányada illet. Jogi személy tulajdonában álló házban lévő lakásra a kijelölési jogot a jogi személy törvényes képviselője gyakorolja. A szövetkezet, vagy részvénytársaság tulajdonában álló házban lévő lakásra a kijelölési jogot az a tag gyakorolhatja, akit az alapszabályok szerint az illető lakás használata megillet.

6. §. A bérlet átruházása a tulajdonos beleegyezésének hiányában engedélyezhető, ha kivételes körülmények indokolják. Ez a körülmény, hogy a lakás, vagy egy része albérlésbe van adva, a bérleti átruházást, vagy a lakásesere engedélyezését nem akadályozhatja, azonban a kiköltözésre legalább 30 napi határidőt kell adni. A lakásépítő külön tevékenységben részt vevő vállalatoknak iroda stb. céljaira használt helyiségei igénybe nem vehetők, ha azonban a vállalatnál szemben a lakásépítő állandó bizottság valamilyen mulasztás miatt a hitelt megszüntette, az illető vállalat helyiségei igénybe vehetők.

8. §. Az igénybevételei rendelő határozat jogerőre emelkedésétől 6 hónap alatt a végrehajtást nem kérték, de kérték ugyan és az egy év alatt végrehajtva nem lett, hatályát veszti.

10. §. Anélkül, hogy külön bérbeemelésre szükség volna, bármikor bérlet lakás után a bérlet az 1923. november 1-től kezdődő bér évnegyedére az 1923. évi augusztus 1-i hatállyal kikötve volt tisztá bérnek hatszorosát köteles fizetni.

Ha a bíróság a bérbeemelés összege, vagy jogossága tekintetében nem döntött november első napján, a bérlet csak a nem vitás rész hatszorosát köteles megfizetni, a vitás rész hatszorosát pedig a bírói határozat jogerőre emelkedésétől 8 nap alatt. Az 1923. november 1-én esedékessé vált bérlet a bérlet jogosult három egyenlő havi részletben az illető hónap 5-ik napjáig megfizetni.

11. §. Anélkül, hogy külön bérbeemelésre volna szükség, az ipari és kereskedelmi foglalkozást űző bérlet állal műhely, üzlet, iroda stb. célra használt helyiségek után a november 1-én kezdődő bér évnegyedre az 1923. év augusztus 1-én kezdődő hatállyal kikötve volt bér 8-szorosát köteles fizetni.

13. §. A lakások és nem üzleti célokra használt helyiségek bérlet a tulajdonos 1924 februári negyedére az 1923. év novemberi bérévnegyedére fizetett bérnek egyhatodrészevel, az 1923. februárt követő minden további bérévnegyedre pedig a negyedévenként az előző bérévnegyedben fizetett bérnek egyötödésével fokozatosan emelheti. Az üzleti helyiségek bérlet a februári bérévnegyedben, valamint az ezt követő bérévnegyedekben negyedévenként az előző bérévnegyedben fizetett bér egyötödével szintén emelhető.

Ha a korona értéke a rendelet életbeléptetése után számbavehetően változna, a miniszterium rendelettel fogja megállapítani azt az összeget, amellyel emelhető a bér.

Határozott időre kötött bérleteknél a tulajdonos a rendeletben foglalt szabályok szerint emelhet, kivéve, ha a felek 1922 január első napja után írásban hitelesen abban állapodtak meg, hogy a mindenkori lakásrendeletnek a bérbeemelésre vonatkozó szabályai nyerjenek alkalmazást. A nyári lakások bérlet a felek szabadon állapíthatják meg.

16. §. A lakásrendelet 54. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

A fokozatos bérbeemelés a bérévnegyed első napjától kezdve 15 nap alatt írásban kell közölni és az a közlést követő bérévnegyedre szóló hatállyal lép életbe. Ha a bérlet a jelen rendelet alapján követelhető bérlet nem akarja megfizetni, a bérbeemelés közlésétől számított következő bérévnegyedre írásban felmondhatja a bérletet. Ha pedig csak a bérbeemelés jogossága, vagy összege tekintetében van kifogás, erről a bérbeadó a bérbeemelés közlésétől 8 nap alatt írásban értesítendő és ugyanazon idő alatt a bíróságtól a bér megállapítása kérendő. Ha a bérlet a vele közölt bérbeemelés közlésétől számított 8 nap alatt nem jelentkezik és a bérletet fel nem mondja, a bérbeemelés ellen kifogást nem tesz, a bérbeemelés elfogadottnak kell tekinteni.

17. §. A kincstári haszonrészeseidést a bérlet legkésőbb a bérévnegyed 5-ik napjáig egy összegben köteles megfizetni. Az 1923 novemberi bérévnegyedre járó kincstári házhasonrészeseidés azonban a lakások és nem üzleti célokra használt helyiségek után 3 egyenlő havi részletben fizetendő.

18. §. A lakók érdekében akár községi, akár más üzemek, vagy a háztulajdonos által teljesített kötelezettségeken kívül a vízszolgáltatás, személtuvarozás stb. költségeit a tulajdonos köteles viselni.

19. §. A tulajdonos a lakásrendeletben szabályozott és a jelen rendelettel megengedett felmondási jogával a rendes felmondási idő meg-

tartása mellett az előző bérbeemelés idejére tekintet nélkül, bármikor élhet.

20. §. A lakásoknak és üzleti célokra használt helyiségeknek bérletét a tulajdonos a rendes felmondási idő megtartásával 1926. évi november első napjára, az üzleti célokra használt helyiségek bérletét 1925 május hó 1-ső napjára, a magánjog szabályai szerint mondhatja fel.

A lakásokra meghatározott időpontra mondható fel az üzleti célokra használt helyiségek közül:

1. Kisiparosoknak, ugyancsak az elsőrendű közszükségleti cikkeket árusító kiskereskedőknek üzleti célokra szánt helyiségei is abban az esetben, ha a felmondást közvetlenül megelőző egy éven át állandóan egynél több segédmunkást nem foglalkoztat.

2. Kizárólagos dohányárúsításra vagy mozgólényképezéssel folytatására engedélyt nyert azon dohányárúsításra, vagy mozgólényképezéssel folytatására céljaira használt s azzal kapcsolatos helyiségek azok részére, akik a kizárólagos dohányárúsításra 1915 január első napjától, illetve mozgólényképezéssel folytatására 1920 január 1. napja után kapják engedélyt, a kisiparosok és kiskereskedők üzleti célra használt helyiségei abban az esetben, ha az üzleti célra használt helyiség a lakással együtt tárgya és lényeges főalkal része a lakás a bérletnek.

3. Gyógyszertár céljaira használt helyiségek.

A rendelet november 1-én lép hatályba. (MTI.)

A városi tisztviselő létszámapasztás.

Lapunk tegnapi számában ismertettük a városi hivatalnokok és alkalmazottak létszámapasztására vonatkozó eljárás eredményét. Amit tegnap megírtunk, nem hivatalos helyről, hanem magánosoktól szerzett értesülés volt s így egyik-másik adata nem fedti a valóságot. Így változik a cikk első része, amennyiben nem 128, hanem 108 tisztviselőt bocsátanak el. A személyekről szóló részben is elírás folytán tévedés csuszott be, amennyiben nem Kiss Kálmán közgyám, hanem Kiss Sándor közigazgatási fogalmazót nyugdíjazták.

Ma délelőtt dr. Vass Károly tanácsnok, a személyi ügyek referense fogadta a sajtó képviselőit és ismertette előttük a létszámapasztás eredményét.

A létszámapasztást az 1923. évi XXXV-ik törvények alapján hajtotta végre az erre kiküldött bizottság. A fenti törvények 16-ik paragrafusában ugyanis kimondja, hogy a létszámapasztásnak lehetőleg 20 százalékosnak kell lenni, amelyet a városok is kötelesek keresztül vinni. A törvény eme pontja figyelmezteti a városokat, hogy amennyiben nem kellő erővel vagy egyáltalán nem hajtják végre a törvény rendelkezéseit, a belügyminiszternek jogában van kormánybiztost küldeni a városra, aki teljhatalmulag intézi a létszámapasztás ügyét. A város el akarván kerülni az autonómiájába való beavatkozást, a legutóbb tartott közgyűlés alkalmával egy bizottságot küldött ki és teljes átruházott hatalmával ruházta fel annak megállapítására, hogy melyek azok az állások, amelyeket meg lehet szüntetni és kik azok a személyek, akiket végelbírás alá lehet vonni, vagy elbocsátani. Ez a bizottság Hadházy Zsigmond főispán elnökletével

ifj. Schwartz Vilmos, Kernhoffer József, Radó Rezső, Jóna István és Nagy József törvényhatósági bizottsági tagokból állott, kiegészítve a tanács három tagjával: Magoss György polgármesterrel, dr. Várány István és dr. Vass Károly tanácsnokokkal. Ez a bizottság három ízben egész az éjszakába benyúló tanácskozásokat folytatott, s megállapította, hogy a közigazgatás munkájának zavartalan folytatását megbénítaná a teljes 20 százalékos apasztás s így annak teljes nem tud eleget tenni.

A bizottság gondosan és körültekintően mérlegelte az elbocsátandók hivatali szolgálatát, az arravalóságát, megélhetési és más kereseti forrás ában való elhelyezkedés lehetőségét. Kifejezte azt az óhaját, hogy az adóhivatalnál az ideiglenes minőségű rendszerről át kell térni a véglegesítésre. Foglalkozott az

Tőzsdei megbízásokat

értékpapírra, tőzsde idő alatt is, valamint magánforgalomban is,

a legelőnyösebben eszközöl,

pénz kihelyezések

a legelőnyösebb feltételek mellett,

mindennemű áruk és

termények vétele és eladása

(forgalomba hozatala),

jog gyakorlások,

törvényes részvények

vétele és eladása

„MERKUR”

Értékpapír és Áruforgalmi B.T. Debreczen, Széchenyi-uca 6.

Telefonok: 298, 14—35.

Távíratcím „Márért”.

Budapest székesfőváros
által kibocsátott
kölcsön-kötvényeket

névértékén vásárol,

kivánságra az értük befolyt összeget évi 200-300% kamatra kihelyezi:

„MERKUR”

Értékpapír és Áruforgalmi B.T. Debreczen, Széchenyi-uca 6.

Telefonok 298, 14—35.

Távíratcím „Márért”.

Felvilágosításokkal telefonon vagy levélben is készséggel szolgálunk.

előjáróság és a katonai ügyosztály egybeolvasztásával, melyekből egy hatodik ügyosztály: a közigazgatási rendészeti ügyosztály alakul. A bizottság elhatározta, hogy a katonai ügyosztálynál és az előjáróságnál nem hajtja végre a létszámcsoökkentést, mert a két ügyosztály egygő olvasztása alkalmával az év végén ugyanis keresztül viszik a 20 százalékos létszámcsoökkentést.

A bizottság figyelemmel arra, hogy Rostás István volt városi rendőrkapitány állása megszűnt, mikor a rendőrséget államosították, új állás részére nem szervezhető, — kénytelen volt Rostás Istvánt végelbánás alá vonni, illetve nyugdíjazni.

Megszüntetik még Hortobágyi Ernő II. oszt. kapitány állását, akit szintén nyugdíjaznak. Valamint két más kisebb állást is megszüntetnek. Saját kérelmére nyugdíjazták Vitéz Szücs Lajos.

Az adóhivatalnál 12 állást (egyik Bakó György adófőtiszt) megszüntettek, 10 tisztviselőt jórészt saját kérelmükre nyugdíjazták és 11 ideiglenes napidijast elbocsájtottak.

A fogvasztási adóhivatal teljesen megszűnt. Innen 17 embert bocsájtottak el.

Az anyakönyvi hivatalnál két kisebb állást szüntettek meg a bizottság. Az árvaszéknél Varga Károly árvaszéki ülnököt és Dóczy Emil árvaszéki ügyészt nyugdíjazták, előbbi saját kérelmére. Az iktató állást is megszüntették, egy napidijast elbocsájtottak.

A katonai ügyosztálynál 1 állást megszüntettek. Szilágyi Bálintot hosszú szolgálat után saját kérelmére nyugdíjazták, valamint Kiss Sándor fogalmazót és Radetzky Albertet. Mindnyájukat saját kérelmükre.

Az erdőgazdaságnál három ideiglenes alkalmazottat elbocsájtott a bizottság, kettőt pedig nyugdíjaztak. A főorvosi hivatal hatáskörében dr. Kiss Gyula kerületi orvost saját kérelmére nyugdíjazták, nyugdíjaztatott Széll Kálmán dr. kerületi orvos is.

A gazdasági intézői állást megszüntették. Vadász Emil nyugdíjaztatott. A gazdasági ügyosztálynál egy női napidijast elbocsájtottak.

Megszüntették a városi házak felügyelői állását is. Az iktató hivatalból Tóth Miklóst saját kérelmére nyugdíjazták, míg a kiadóból 1 tisztviselőt saját kérelmére nyugdíjazták, egy női napidijast elbocsájtottak. A levéltárból Iklódy János segéd-tisztet saját kérelmére nyugdíjazták.

A mérnöki hivatalnál nagyobb arányú létszámcsoökkentés történt. Állásuk megszüntetésével nyugdíjazta a bizottság Aczél Géza műszaki főtanácsost, Haty Kálmán műsz. tanácsost, valamint Török Gábor főmérnököt, az utóbbit saját kérelmére. — Nyugdíjaztatott Pethő Lajos főmérnök is és két napidijast.

A számvévisésnél 3 állást szünt meg. Hat ideiglenes napidijast elbocsájtottak. Nyugdíjaztatott Kondor Kálmán főszámvevő, Sz. Nagy Lajos főszámve-

vőhelyettes és Máthé Miklós al-számvevő.

A zeneiskolánál a titkári állást megszüntették, Wessprémy titkárt nyugdíjazták. Ezenkívül több városi mellék hivatalból bocsájtottak el tisztviselőket.

A létszámapasztás végső mérlege így áll:

36 tisztviselőt állásuk megszüntetésével elbocsájtottak, illetve nyugdíjazták, 30 tisztviselőt elbocsájtottak, úgy, hogy állásuk nem lesz betöltve.

Ez alkalommal az elbocsájtottak száma 66, ehez jön a nyáron elbocsájtott 42 tisztviselő, úgy, hogy végeredményben a város 369 főnyi alkalmazottai közül

összesen 108-at, vagyis közel 16 százalékat bocsájtottak el.

November elsejétől kezdve új beosztást is léptettek életbe a városházán. Magoss György polgármester ma már átköltözt az ügyészi hivatalból a polgármesteri hivatalba, Csóka Sámuel főjegyző átveszi a főjegyzői hivatal vezetését és a személyi ügyek referense lesz. Dr. Vass Károly megbízást kapott a katonai és illetőségi ügyosztály, valamint az előjáróság vezetésére, Ary Lajos főszámvevő veszi át a számvévisés vezetését, míg Borsos József műszaki tanácsos a mérnöki hivatal vezetésére kapott utasítást.

A debreceni pótvásárra hihetetlenül sok marhát hajtottak fel.

Kedden volt a debreceni őszi országos vásár pótvására. E „Kisszabadság” a normális időkben mindig jobban szokott sikerülni, mint a nagy szabadság. — Most is tömérdek jószágot hajtottak fel. Különösen szarvasmarha volt sokkal, de sokkal több, mint az országos vásáron. Ló is nagyon sok volt. A jószágok eme nagy kínálata könnyen megérthető, hiszen nincs takarmány a Tiszántúlon és a más vidéki gazdák csupa jóindulatból felében akarják vállalni a jószágteletetést. Így aztán a gazda, hacsak tud, tud ad a jószággon. De meg október végén a gazdára nagy fizetési kötelezettségek is várnak. Ez is a piacra hajtja a jószágot.

Lóvásárra is nagy volt a felhajtás. A lóexportőrök nagyobb mennyiségben kerestek herélt

lovakat az export vásárra, mindamelllett nem adtak annyit a jó lóért, mint az országos vásáron. Jó lóért, melyért az országos vásáron 5 milliót kínáltak, most 4 milliót adtak. Jobb hámos ló 2 millió koronáért cserélt gazdát, közép minőségű 1 millió 200,000 koronától felfelé. Vágóló 300,000 koronától felfelé kelt. A vásár lanyha volt. A kereslet kicsi, az árak tartottak.

A szarvasmarha vásárra a felhajtás óriási, kereslet közepes, vásár irányzata eső. Vágómarha 2300—3500 koronáért kelt kilónkint, borjú 3500—4500 K kilónkint. Fejős tehénért 1—3 millió koronát, jármos ökörért 4—5.5 milliót adtak. Vágómarha ára 15 százalékkal esett, a fejős tehén és jármos ökör ára tartottak.

KÖZGAZDASÁG

A buza ára 1000 koronával emelkedett.

Budapest, okl. 30. A mai termény-tözsden az irányzat kissé javult. A malmok vásároltak. Buza ára 1000 koronával emelkedett, egyebekben az irányzat tartott.

A takarmánycikkpek piaca csendes, a zab lanyha.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 870—75, egyéb 860—65, 79 kilós tiszavidéki 885—90, egyéb 880—90, rozs 570—80, takarmány árpa 620—40, sörárpa 725—75, köles 760—80, zab 640—50, tengeri 660—70, repce 1600—700, korpá 350—60.

HIREK

Tájékoztató.

1923 október 31.

Csokonai-színház: Gróf Rinaldó. (B. bérlet.)

Uránia mozgó: 7 és 9 órákor Sevilla Gyöngye.

Vigszínház mozgó: 7 és 9 órákor Hamlet a hálószobában.

Meteor mozgó: 5, 7 és 9 órákor Lengyelvér, II. rész.

Városi muzeum nyitva vasárnap délelőtt 9—12-ig, d. u. 2—4-ig.

Városi képtár nyitva nyitva vasárnap d. e. 10—1-ig.

Közművelődési Könyvtár nyitva 10—1-ig és d. u. 4—7-ig.

Október 31-én a Hittanszaki Önképző Társulat reformációi emlék-ünnepélye d. e. 10 órákor a gályarabok emlékoszlopánál, d. u. 4 órákor a kollégium dísztermében.

November 3-án Waldbauer—Kerpely vonósnégyes hangversenye.

Nov. 3-án: Bán Erzs. dalestélye.

Nov. 8-án: Páriésy Pál hangversenye.

Országos vásárok tartatnak:

Nov. 4-én: Jászakisér, Kenderes, Szolnok.

Nov. 5.: Halvan, Nyírbakta. Porszló, Rakamaz.

Nov. 7.: Kaba.

Nov. 8.: Püspökkladány.

Istentiszteletek a reformáció emléknapiján a következőleg módosítottak: Nagytemplomban d. e. 8 órákor katonai istentisztelet, prédikál Tóth Lajos tábori lelkész, d. e. 9 órákor istentiszteletet tart dr. Baltazár Dezső püspök. Kistemplomban d. e. fél 10 órákor prédikál Márton Sándor s.-lelkész. Arpádéri templomban d. e. fél 10 órákor prédikál Nagy Lajos vallásügyi lelkész. Ispótyai templomban d. e. fél 10 órákor prédikál Papp Imre s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órákor ifjusági istentiszteleten prédikál Konrad Zoltán vallásügyi lelkész. Kollégiumi oratóriumban ifjusági istentiszteleten d. e. 9 órákor prédikál Nagy István diakonissza lelkész. Istentisztelet után a gyermekek a Nagytemplomhoz vonulnak. Gyülekezés a templomterasszán és fél 11 órákor a gályarabok emlékoszlopánál ünnepély tartatik számukra, melyen Uray Sándor lelkész beszél. Tekintettel az emlékünnepre, a hétköznap reggeli harangzások és reggeli istentiszteletek elmaradnak.

A reformáció évfordulója alkalmából a kollégium október hó

31-én d. e. 9 órákor a Nagytemplomban istentiszteletet tart, amelyen dr. Baltazár Dezső püspök teljesíti a lelkészi szolgálatot. — Erre az istentiszteletre a közönséget meghívja a kollégium igazgatósága.

Egy óras városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését Hadhazy Zsigmond főispán elnökletével. — Megválasztották a központi választmány tagjait az 1924—25—26. évekre. Majd elfogadták a tanácsnak a kishaszonbérleteknél adandó könnyítésre vonatkozó javaslatát és megszavazták a 130 és 150 millió kölcsönt. A vegykerületi állomásnak másfél millió korona támogatást adtak s az ülés 10 óra után véget ért.

Eljegyzés. Hegedüs Kata és Lobstein Béla jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A debreceni Függetlenségi-kör folyó hó 31-én, a reformáció emlékeztetőre saját helyiségében, — Csapó-u. 17. sz. alatt, a Kossuth-dalkör közreműködésével vallásos összejövetelt rendez d. u. 6 órákor, melyen a megnyitó beszédet a kör agilis elnöke Deák István tartja, utána a Kossuth-dalkör szerepel egy énekszámval, ezután jön dr. Lencz Géza e. ny. r. tanár ünnepi beszéde, melyet a Szabó Lajos kántor ur szóló-énekszám követ; a szólóének után Boda Ferenc III. é. th. szavalata következik, mely után a Kossuth-dalkör énekszámra készíti be az élvezetes házi összejövetelt. Belépti-díj nincs! A jól-sikerültnek ígérkező összejövetelre az érdeklődőket szívesen látja és várja a debreceni Függetlenségi-kör elnöksége.

Hirdetmény. A Debreceni „Hangya” Keresztény Fogvasztási és Értékesítő Szövetkezet f. hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy az eddigi 40 koronás üzletrészeket felül bélyegzés útján 2000 koronára emeli fel oly formán, hogy a tagok kötelesek 1923 december hó hó 1-ig minden egyes részjegy után 500 koronát készpénzben befizetni, a hiányzó 1460 koronát pedig a szövetkezet az 1923. évi üzleti felesleg terhére pótolja. Az a tag, aki a befizetéseket elmulasztja, az alapszabályok értelmében összes jogait elveszti, — sőt a tagok közül ki is zárható. Befizetések, az eredeti részjegyek felmutatása ellenében, a szövetkezet központi irodájában: Rózsa-utca 2. sz. a. naponként délelőtt 9—12-ig eszközölhetők. Az igazgatóság.

Az Omnia Csapó-utca, színházhoz, megnyitó előadása pén- teken.

Katonazenekar hangversenye. Szombaton este, 3-án, fél 9 órai kezdettel a Bír a kávéházban, — a katonazenekar Nóth ezredkar-nagy vezetése mellett hangversenyt tart.

Népjóléti Hivataltól a Kistemplomig 2 drb. füzet elveszett, — becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt a Népjóléti Hivatalhoz beadja.

A Kolyók pénteken az Omnia-ban.

A szivarkapapír és hüvely fogyasztási adója. Ismeretes, hogy a szivarkapapír és szivarkahüvely fogyasztási adóját a pénzügy-miniszter felemelte. A pénzügy-igazgatóság figyelmezteti az érdekelteket, hogy készletüket jelent- sék be és az azután járó pótrészesedést 8 nap alatt befizetni köte- lesek.

A Kolyók megnyitó előadásá- hoz gondoskodjunk még ma je- gyekről.

A MANSz. iparos szakosztály október 20-án rendezett hazafias estélyén felülfizettek: dr. Szabó Mihályné, Veréb Lajosné 25—25 ezer koronát, dr. Rásó Sándor, vesei Nagy Endréné, Végh Gy., Bóde Gyula, Szabó István, Hevesi Gergely, Agád Béláné 10—10.000 kor., Schlachta János, Pápay Józsefné, Sass Béláné, Végh Gyula, Onody Gyula, özv. Borossy Gyuláné, Abraham Erzsébet, id. Losonczy János, Szücs G., Thaisz Arthur, Konecz József, Kemény János, Farkas Gyula 5000—5000, Pávai József 4600, N. N., Suta József 4—4000 K, Bajusz Jánosné, Hajdu Miklós, Ormós József 3—3000, Ruyb Endréné, Gulácsy Gáborné, özv. Erdős Béláné, Stassik Lajos 2—2000 K, — Pauló István 1100., Nagy Ilonka és N. N., N. N. 1000—1000, György János 700, özv. Kocsis Imréné, Faragó István 5—500, N. N. 400, Kiss Ernőné 300, Szolnoki Gyuláné 200 korona. E nemes adományokért ezuttal mond hálás köszönetet a MANSz. iparos szakosztály.

Önmagát dícséri egy liter kiváló finom ó-rizling bor 1200 korona. Négyfogásból álló elsőrendű menü ebéd 3000 korona. Kétfogásból álló elsőrendű menü vacsora 3200 korona. Izlelje meg! Sajat érdekben tegyen egy próbát Albert Belvárosi Éttermében Debreczen sz. kir. város székházának szuterinjében, Városház-utca 1. szám. — Abonensek jutányos árban felvétetnek. Zóna villásreggeli 1200 K.

SZÍNHÁZ

Ma este a Csokonai-színházban gróf Rinaldó Bakonyi—Szirmai operette B) bérletben. — A drámai együttes előadásra készen van Ibsen classicus színművével, Norá-val. A darab, amely mindszentek és halottak napján kerül színre, az összes szereplőknek ad alkalmat képességük kifejtésére. Halasi Mariska a címszerepben hatalmas művészetét fejt ki és méltó utódja a legnagyobb magyar „Nora”-nak, Márkus Emiliának.

Bérlők figyelmébe. A november havi bérleteket 1-ig lehet megújítani a titkári irodában.

A világhírű Waldbauer—Kerpely hangverseny 7-én a Csokonai-színházban.

Meteorban szerdán Lengyelvér világláger Petrovich-val. Csütörtökön. Az orkán, amerikai világt attrakció. A tolongás elkerülése végett kéretik a jegyeket előre kiváltani.

Az Omnia mozgó Csapó-utcában, a színház közben pénteken nyílik meg.

A Kölyök. Chaplin és Jackie Coogan felülmulhatatlan alakítást nyújtanak hat felvonáson keresztül. Az Omnia megnyitója ezzel a szezon slágerrel ma a város szenzációja. Jegyelővétel ma 10 órától az Omnia pénztáránál.

Legszebb
divatingek
kaphatók
**HERMAN ÉS
FRIEDMAN**
Plac-utca 10. Bikával szemben.

Szombaton 1923 november 3. a Korzó nagykávéház ünnepélyes megnyitása.

A korona 0-0305

Zürich, október 30, Berlin 0.00000004 fél, Hollandia 218 egyenget, Newyork 5.61 egyenget, London 25.21, Páris 33.02 fél, Milaró 25.27 fél, Prága 16.42 fél, Budapest 0.0305, Belgrad 6.60, Bukarest 2.65, Varsó 0.003, Bécs 0.00788, Szófia 5.30.

A devizaközpont ártolyamai:

Egy darab	Pérez (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	19430 K	20530 K
Angol font	88500 K	92900 K
Holland forint	7540 K	7980 K
Francia frank	1170 K	1236 K
Svejc frank	3440 K	3660 K
Léna	182 K	193 K
Cseh korona	673 K	617 K
Bél	87 K	110 K
Étra	850 K	945 K
Dínár	230 K	244 K
Német márká	— K	0'0002 K
Kengyel márká	0'160 K	0'210 K
Oszták korona	0'2735 K	0'2944 K
Napoleon arany	68800 K	— K
Dán korona	3400 K	3620 K
Norvég korona	2970 K	3100 K
Svéd korona	6110 K	6440 K
Belga frank	1010 K	1065 K

**Beköltözhető ház
gazdálkodónak, iparosnak
alkalmas eladó.**
Timár-utca 11. szám.

Használjon csak
Meteor kávépótlékot.
Jobb és kiadósabb,
mint bármely más gyártmány.
Kapható
minden fűszerüzletben.

Olcsó és jó
Juh hus
kg.-ja 4400 K.-ért
kapható a
Péterfia-u. 67. szám alatti
mészárszékekben
(Gombos hentes mellett.)

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

APRÓHIRDETÉSEK

Mi is tudjuk nemcsak Ön, hogy legcélszerűbb hirdetni az EGYETÉRTÉS-ben, amelynek hirdetéseit feltétlenül eredményesek. Kiadóhivatal Kossuth-utca 2. szám Telefon 4.

Ajánlat

Butorok, körisháló, topolyaháló, hencserek, garderozszekrény, konyhaberendezés raktárom. Varga-utca 1. Butorraktár. 5082

Kitűnő

minőségű téglá és esztergá kapható a Szikszay-féle teglgyárban és Betus Józsefnél Zöldfa-utca 8. 5071

Menyasszonyi

felvételek, igazolványba való képek művészi kivitelben Ruzicskánál készülnek Plac-u. 32. 5121

Házvezetőnőnek

ajánlkozik középkorú nő helyben vagy vidékre Cím a kiadóban. 5119

Olesó hus.

A Szotyori-telepen finom növendék marhahus 1 kilogram 3600 K Tisztelettel Fehér Imre mészáros. 5122

Aranyat,

ezüstöt, brillánsat legmagasabb árban vásárol **KÁTAI** ékszerkereskedő Plac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

A vértesi

református egyház templomáthorgonyozott lemezzel akarja befedetni árlejtés útján. Vaskereskedőtől a lemez mázsájára, bádogos mesterektől lapmétel munkadíjára vonatkozólag ajánlatot kér, buza valutában. 5120

Kereslet

Kezdő

irodai kisasszony felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 5112

Veszek

fehéreneműeket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Plac-u. 7. sz. 3076

Különbejárato

butorozott szoba garzon ur részére kiadó. Cím a kiadóba. 5117

Eladás

Eladó

plüsch divány, ruhaszekrény, gyermekkosci, asztalok, márványmosdó konyhaberendezés garnitúrák. Széchenyi-utca 8. 5083

Nagyon szép

uj, uri tele hálószoba olcsón eladó. Hatvan-utca 34. 5123

Eladó

Tisztviselőtelep III. utca 15. sz. 5 szobás, modern ház, ugyanannyi lakható souterin helyiséggel és melléképületekkel. Értekezni lehet Vörösmarthy-u. 1. 5118

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadóhivatalának a telefonszáma 4.

Orvosi tankönyvek
magyar és német nyelven
legnagyobb választékban
Kapható „Méliusz” könyvkereskedésben
Plac-utca 26.

**Folytonégők
javításához**
samottlapok, samottliszt
Timár-u. 11. Telefon 10-92.

**Sirkövek
és műkö**
óriási választékban, olcsón
szerezhetőek be
Debreczeni Működgyár r.-t.
Hunyadi-utca 14.

A Hangya összes üzleteiben
a mai naptól
kedvezményes áron vásárolhat
mindenki.
Főüzlet: Rózsa-utca.
Fióküzletek:
a város minden részében.
Süveges cukor és
köleskása megérkezett.